

GŁOS RADOMSKI

Prenumerata w Radomlu: miesięcznie K. 7. — Z odnośnieniem do domu oraz na prowincji K. 8. Numer pojedynczy 50 halerzy.

Adres Redakcji i Administracji: ul. Lubelska № 46. Redakcja otwarta od 11 do 12 i od 4 do 5 po poł. Administracja otwarta od 9 do 1 i od 3 do 6 po poł.

Ogłoszenia do „Głosu Radomskiego“ pochodzące wprost od firm i biur ogłoszeniowych w Warszawie załatwia wyłącznie Centralna Administracja Ogłoszeń Polskiej Prasy Prowincjonalnej Warszawa ul. Zgoda № 1.

Restauracja Hotelu Rzymskiego

wydaje obiady z 3 dań 16 koron, z 2 dań 12 koron. Podczas obiadów i kolacji gra doborowe trio. Otwarta została specjalna sala obiadowa. Wszystkie potrawy kolacyjne po 12 koron. W Niedzielę i czwartki flaki. Kuchnia pod zarządem Władysława Dzierzgowskiego znanego kuchmistrza.

3528

SALA TEATRU POLSKIEGO (Miraż)

W poniedziałek dn. 29 Grudnia r. b. odbędzie się

WIELKI KONCERT A. AKIMOWA

Artysty Opery Piotrogrodzkiej.

Przy współudziale prof. M. WOŁKA. Szczegóły w programach. Początek o god. 8 wiecz. Bilety wcześniej nabywać można w drukarni W. P. Grodzickiego. 3729-1

Żądajcie wszędzie

wyborowego

MYDŁA TOALETOWEGO

wyrobu fabryki T-wa

„DEHA“

w WARSZAWIE

3750-2

Chłodna 14 tel. 188-58 i 186-67.

OSTATNIE WIADOMOŚCI.

TELEGRAMY

z dnia 29 grudnia.

Komunikat sztabu polskiego.

Front litewsko-białoruski.

WARSZAWA, (PAT). W okolicy Koplau i Pridrumska oddziały nasze wykonały śmiałe wypadki na północny brzeg rzeki Dźwiny. Pod Koplau oddział pod dowództwem podpor. Jordana zaszedł na tyły bolszewikom i po krótkiej i zaciętej walce rozbił ich bio-

Rozporządzenie ministra skarbu w przedmiocie przyjmowania przez Polską Krajową Kasę Pożyczkową i przez Kasy Skarbowe wkładów w walucie koronowej.

WARSZAWA, (PAT). Wobec zbliżającej się chwili wymiany koron na marki rząd wzywa wszystkich posiadaczy koron, którzy mają ich ponad 10,000 koron w jednym ręku o złożenie kwot koronowych przekraczających normę powyższą w oddziałach Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej lub Kasach Skarbowych. Za złożone korony będzie wydany kwit, opiewający na korony, na mocy którego posiadacz tego kwitu otrzyma w momencie zamiany koron na marki polskie, odpowiednią ilość marek podług kursu, jaki zostanie dla wymiany koron na marki polskie ustanowiony przez Sejm ustawodawczy, z doliczeniem 5 procent w stosunku rocznym, licząc od dnia złożenia odnośnej sumy.

Osoby dla których posiadanie wyższej ilości koron ponad 10,000 jest niezbędne ze względu na wysokość dokonywanych przez nie obrotów pieniężnych wzywa się do złożenia w ministerstwie skarbu do dnia 5 stycznia 1920 r. piśmiennej deklaracji o wysokości sumy posiadanych przez nie koron i wypłatach jakie je czekają. Osoby, które w myśl powyższego złożą kwoty koronowe w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej lub kasach skarbowych, mogą w razie

brać dwa działa, sześć karabinów maszynowych, koło stu jeńców w tem dowódcę baterji. W bitwie poległ bohaterem śmiertelnie podpor. Jordan.

W okolicy Owruca na tyłach bolszewickich szerzy się powstanie chłopskie spowodowane przymusowym werbunkiem do czerwonej armji. Powstańca to przybiera z dnia na dzień coraz większe rozmiary.

potrzeby zastawić odnośny kwit w każdym oddziale Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej otrzymując zaliczkę aż do wysokości 70 marek za każde 100 kor. Zaliczka ta polega na oprocentowaniu w wysokości 5 proc. w stosunku rocznym. Termin składania kwot koronowych i zbywających od potrzeby obrotu pieniężnego z sum, przewyższających 10 tysięcy koron zostanie określony: w miastach Warszawie, Łodzi, Lwowie i Krakowie do 5 stycznia 1920 r. Po upływie tego terminu wkłady koronowe na wyżej wskazanych warunkach przyjmowane nie będą.

Zamieć śnieżna.

WIEDEN, (PAT). W całym Tyrolu szaleją zamiecie śnieżne. Według otrzymanych tutaj doniesień, pociąg koalicyjny Paryż — Warszawa został zasypany przez śnieg w Alpach.

Przerwa w komunikacji.

WARSZAWA, (PAT). Wskutek dłuższej przerwy w połączeniu telefonicznym między Krakowem a Wiedniem i uszkodzenia na linii Częstochowa — Kraków Polska Agencja Telegraf. nie otrzymała wczoraj depezy idących przez Wiedeń.

Zagadnienie eugeniczne a idea państwowa.

Kolosalne straty w ludziach jakie pociągnęła za sobą wojna dla państw europejskich, nie mogły nie wywołać rozległego echa zarówno w odpowiednich galeziach nauki, jak i w szeregu zarządzeń prawnospołecznych przez rządy zainteresowane wydanych. Widmo stopniowego wyludnienia które już od niejakiego czasu stało przed niektórymi narodami zachodu stało się bardziej groźnym. A obok strony ilościowej występuje tu jeszcze i jakościowa strona zagadnienia. Oto nie ulega wątpliwości, że narody w tej wojnie poniosły nie tylko ilościowe szczyby, ale też utracili mnóstwo doborowych pod względem rasowym jednostek. Toteż sprawy i zagadnienia wchodzące w zakres t. zw. higieny rasy wzbudzają coraz większe zainteresowanie w krajach zachodniej Europy i w Stanach Zjednoczonych. Higiena rasy czyli t. zw. eugenika jest nauką młodą; pierwsze jej podwaliny położył przed pół wiekiem Galton, uczone angielski, kuzyn Darwina. Obecnie z zapisu Galtona istnieje na uniwersytecie londyńskim katedra eugeniki oraz laboratorium eugeniczne, a w Stanach Zjednoczonych eugenika jest wykładaną w stu przeszło szkołach wyższych. Eugenika stawia sobie za cel nie budowanie nowej rasy ludzkiej, co byłoby rzeczą niemożliwą, ale dążenie do wytwarzania takich warunków kulturalnych i społecznych, któreby umożliwiały, aby przedewszystkiem drogą dziedziczenia przechodziły na następnego pokolenia wszelkie dodatnie właściwości danej rasy, danego narodu, i odwrotnie wedle możliwości były wyeliminowane jednostki upośledzone pod względem fizycznym i duchowym.

Galton na podstawie rozległych badań biograficznych i genologicznych wykazał, jak trzysta mniej więcej rodzin zdołało wydać z pomiędzy siebie do tysiąca ludzi wybitnych, a w tej liczbie czterystu przeszło znakomitych. W ten sposób zdołał on potwierdzić fakt, że właściwości fizyczne i duchowe człowieka są przedewszystkiem wrodzone. Galton uznaje wielkie znaczenie wychowania i różnych wpływów społecznych dla rozwoju zdolności umysłowych, podobnie jak uznaje działanie pracy fizycznej dla rozwoju mięśni, ale uważa, że ma to swoje określone granice. Wrodzonego talentu niezdolna zastąpić najbardziej staranne wychowanie. A tymczasem ludzkość nie idzie stale w kierunku doskonalenia się pod tym względem. Tak np. najdzielniejszą rasą w dziejach dotychczasowych była zdaniem Galtona rasa greków starożytnych, zajmują oni pierwsze miejsce wśród narodów historycznych po części dlatego, że dotychczas nikt nie potrafił w zupełności osiągnąć doskonałości ich arcydzieł w dziedzinie twórczości, po części zaś dlatego, że naród, który tych znakomitych mężów wydał, był nader nielicznym. Jak dalece odbiega człowiek współczesny od owego ideału klasycznego — na dowód tego przytacza Galton pogląd, że przeciętny poziom uzdolnienia rasy ateńskiej przewyższa podobny poziom rasy anglosaskiej na tyle, na ile ta ostatnia przewyższa murzynów afrykańskich.

Wiele czynników, poczęści będących wynikiem warunków kulturalnych, w których żyjemy sprzyja wzrastającemu od pokolenia do pokolenia upadkowi rasowego poziomu ludzkości. Wzmocniona, szarpająca nerwy, walka o byt, alkoholizm i choroby weneryczne — wszystko to prowadzi za sobą coraz to większe obniżenie fizycznych i duchowych właściwości człowieka współczesnego. Zaczęło to już od dość dawnego czasu rozumieć na zachodzie i stąd wziął początek ruch, skierowany do podniesienia poziomu rasowego, do uświadomienia w danym zakresie szerokiej sfer społecznych.

I z punktu widzenia interesów państwowych, a młodego państwa polskiego w szczególności, wartość i jakość jego obywateli jest najcenniejszym dlań dziedzictwem i skarbem. Czas największy pomyśleć by obywatele nowoczesnej Polski byli nie „dobrze urodzonymi“ w znaczeniu do historii już należącej przeszłości, ale „dobrze urodzonymi“ w znaczeniu wymagań współczesnych, aby byli już z natury obdarzeni należytemi zaletami umysłu i ciała.

Dr. Stefan Kramsztyk.

Wiadomości polityczne.

Kierownik zarządu cywilnego na Wołyniu m. Jamont zrzekł się swego stanowiska wskutek nieporozumień z głównym komisarzem ziem wschodnich Osmołowskim.

Traktat wersalski będzie formalnie ratyfikowany dnia 1 stycznia, a w skutek tego również i Liga narodowa automatycznie wejdzie w życie. Jest prawdopodobne, że rada Ligi zbierze się 7 albo 8 stycznia w Paryżu. Zdaniem Rady będzie wyznaczenie wysokiego komisarza dla Gdańska. (PAT).

Z Budapesztu donoszą że związek robotników rolnych, który dotychczas łączył się z partją socjalno-demokratyczną uchwalili na kongresie jednogłośnie wystąpić z partją socjalno-demokratyczną i utworzyć niezależne stronnictwo małorolnych i robotników rolnych. (PAT).

Z Opoczyńskiego.

(Kor. własna).

Dnia 13 bm. w gminie Owczary, a dnia 14 bm. w gminie Zajączków, powiatu Opoczyńskiego, odbyły się b. liczne wiece sprawozdawcze posła Konst. Kowalewskiego, członka Sejm. Zw. Lud.-Nar. Na obu wiecach poruszył najpierw poseł Kowalewski sprawę Galicji Wschodniej ze Lwowem, poczem jednomyślnie i wśród powszechnego odezwania uchwalono rezolucję wzywającą rząd, by nie dopuścił do oderwania tej ziemi od Polski. Następnie po obszernem omówieniu przez posła Kowalewskiego działalności Sejmu i Związku Lud.-Nar. została uchwalona następująca rezolucja:

„Uczestnicy wiecu wyrażają Związkowi Lud.-Nar. pełne zaufanie za jego działalność w sprawach polityki zewnętrznej, wewnętrznej i gospodarczej, oraz postanawiają najenergiczniej go w przyszłości popierać“.

Wreszcie zapoznano się i przyjęto program i Statut Związku Lud.-Nar. przedstawiony przez p. Jana Rzeźniaka.

PODZIĘKOWANIE.

Wszystkim tym, którzy raczyli oddać ostatnią posługę w dniu 26 grudnia r. b.

ś. p. Dorocie Woszczyńskiej,
składa serdeczne podziękowanie

RODZINA.

KRONIKA.

Kalendarzyk. Dziś: Młodzianków M. m.
Jutro: Tomasza B.
Wschód słońca o godzinie 7.58 Zachód
godzinie 4.02.

Radom 27 Grudnia.

= Życzenia z frontu. Życzenia „Wesołych Świąt“ dla pięknych Radomianek przesyłają z pola za naszym pośrednictwem „trzeciacy“ Radomiacy (III pluton I K. K. M. 3 p. p. 2 Dyw. Leg. Pol.).

= Na wpisy dla niezamożnych akademików. Akademickie Koło Radomianków urządza dn. 29 bm, tj. w poniedziałek w Szkole Handlowej (ul. Długa) zabawę taneczną na wpisy dla niezamożnych akademików. Nie wątpimy, że radomianie poprą usiłowania Ak. koł. Rad. Początek zabawy o godz. 8 wiecz.

= Złożenie adresu. Artystycznie wykonany adres, z podpisami kilku tysięcy mieszkańców Radomia został złożony

Paderewskiemu w ub. wtorek za pośrednictwem posła Sołtyka.

Paderewski jest chory i nie opuszcza łóżka.

= Zjazd pow. Stowarzyszeń Budowlanych. Dn. 11 stycznia 1920 r. o g. 11 przed poł. w sali Sejmiku radomskiego, odbędzie się zjazd powiatowy Stowarzyszeń Budowlanych z następującym porządkiem dziennym:

1. Zagajenie 2. Wybór przewodniczącego zebrania. 3. Sprawozdanie z prac poszczególnych Stow. Budowlanych. 4. Zorganizowanie powiatowej komisji Stow. Budowl. 5. Wybór delegatów do powiatowych komisji rozdziału drzewa. 6. Wybór delegatów do powiatowej komisji remontu i budowy szkół powszechnych. 7. Ukonstytuowanie się powiatowej komisji Stow. Budowlanych. 8. Wnieśli.

Na zjazd przybędzie delegat Ministerstwa Robót Publicznych, Naczelnik Wydziału Kooperatyw, p. Stanisław Ja-

siński, który też udzieli wyjaśnień w sprawie świadczeń ze strony rządu i omówi inne sprawy, związane z rozwojem Stow. Budowlanych.

Komunikaty i zawiadomienia.

— Posiedzenie Wydziału Wykonawczego Komitetu Plebiscytowego odbędzie się 29 b. m. to jest w poniedziałek o godz. 7 wieczór w lokalu Klubu Radomskiego. Członkowie Wydziału i Członkowie poszczególnych Sekcji są proszeni o sebranie punktualne i w komplecie.

Od Redakcji.

Pracownicy drukarscy w Radomiu (chrześcijanie) wystąpili z nowymi żądaniami podwyższenia płacy (o 100 proc.) Wobec nieprzyjęcia tych warunków przez właścicieli drukarni, możliwy jest strejk.

W związku z tem mogliśmy dziś wydać tylko numer dwukolumnowy, i nie zamieściliśmy wiele wiadomości.

Magistrat miasta Radomia, na skutek uchwały Rady Miejskiej m. Radomia z dn. 16 grudnia r. b., ogłasza konkurs na stanowisko magazyniera przy Wydziale Gospodarczym Magistratu.

Kandydaci winni składać podania wraz curriculum vitae do Zarządu miasta Radomia do dnia 30 grudnia r. b. włącznie.

Warunki konkursu:

Współubiagać się mogą osoby w wieku od 30 do 35 lat posiadające wykształcenie średnie i znajomość zasad buchalterji i rachunkowości.

Miesięczne wynagrodzenie magazyniera Rada Miejska określiła na 2000 koror. dn. 20 grudnia 1919 roku.

Prezydent miast Radomia Dr. Foryś.
Sekretarz Kędziński.

3756--2

TANIO! KAWA! HERBATA! CUKIER! TANIO!

Ekstrakt kawowy „SANTOS“ w 3 gat.

łyżeczka ekstraktu na szklanke gorącej wody lub mleka daje szklanke osłodzonej, natur. aromat. kawy.

PASTYLKA „HERBACYTU“ w zupełności zastępuje szklanke wybornej osłodzonej herbaty z cytryną.

PROSZEK „HERBACYT“ we flakonikach zast. herbatę z arakiem lub sokiem malinowym.

Generalne przedstawicielstwo na całą Polskę 3656-12

„KOTWICA“ WARSZAWA, Marszałkowska № 63, telefon № 244-16.

SMACZNE! Żądać wszędzie! POŻYWNE!

REPREZENTANT NA RADOM
E. BANKIER, Skaryszewska 15.

Lekarz dentysta

T. Krajewska-Zysowa

pl. Jagielloński № 1 (dawniej Rajszuła)
przyjmuje od 10 — 1 i od 2 — 6 po południu. 3658-6

Pracownia obuwia

Heleny Kaszewskiej

Wysoka 37-1 piętro,

wznosiła przyjmowanie wszelkich obstarunków i reperacji. 3437 -

Z powodu wyjazdu wysprzedaje się wszystkie rzeczy domowe po bardzo niskich cenach Skaryszewska № 39 m. 10. 3762-1

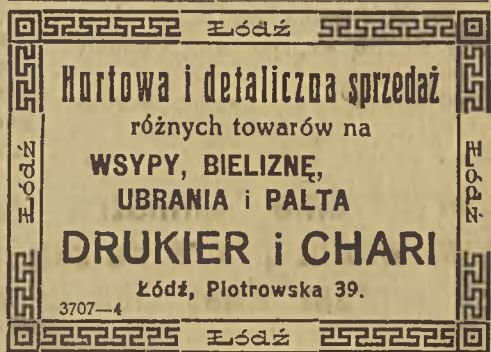
Biurowo pośrednictwa kupna i sprzedaży Władysława Karczewskiego

w Radomiu Plac 3 maja № 5.

Przyjmuje do komisowej sprzedaży biżuterję, garderobę, meble oraz wszelkie przedmioty domowego użytku.

Ma do sprzedania i dzierżawy majątki i domy. Poszukuje do kupna różnych posiadłości miejskich i ziemskich na miejscu i na prowincji, jako też interesów handlowych i przemysłowych.

Sprzedaje. Meble salonowe i parnik do kartofli, powóz, fortepiany, wózek do mleka: Inwentarze martwe pozostałe likwidacji majątku.

Kto chce mieć zdrowy do użytku ocet klawor ny, wystąpi, bez żadnych absolutnie d omieszek wyrabiany z okowity, a nie z esencji, niech się uda wprost do fabryki octu

„ZDROWIE“

N. PRZEDNOWEK w Radomiu,
przy ul. Warszawskiej L. 8, dom własny, która nie posiada ani, filji ani sklepów, a sprzedaje octu detaliczna i hurtowa odbywa się w składzie przy fabryce w podwórzu, po cenach przystępnych. 3609-8

Świece kościelne

woskowe i sztuczne sprężynowe, szczotki oraz perfumeryę po cenach przystępnych poleca firma 3754-3

Stan. KRZYSZKIEWICZ

w Radomiu ul. Lubelska Nr. 49.

Maciona duża i 7 prosiąt sprzeda Kozłowski Koszarowa 1. 3749-2

Ratujcie włosy! Wszystkim cierpiącym na łupież i wypadanie włosów, uczony Psycho-Frenolog Szyller Szkolnik wysła bezinteresownie cenne wskazówki i rady. Adres: Szyller-Szkolnik, Warszawa Piłkna 25 m. 2 róg Marszałkowskiej. 3698-2

UWADZE

KOOPERATYW, ZRZESZEŃ i P. KUPCÓW
POLECAMY
NA SEZON JESIENNY

MATERJALY WELNIANE
MATERJALY BAWELNIANE
TOWARY BIAŁE
KRAJOWE i ZAGRANICZNE

TOW. AKC.

BR. JABŁKOWSCY WARSZAWA
BRACKA 25

ODDZIAŁ HURTOWY

WEJŚCIE CHMIELNA 19

Towarzystwo Akcyjne Handlowo-Przemysłowe

„Ł. J. BORKOWSKI“

ODDZIAŁ w RADOMIU ul. Józefa Piłsudskiego Nr. 1. Telef. Nr. 30.

Poleca: Żelazo, wyroby żelazne, artykuły techniczne i budowlane, oleje i smary. Lampki elektryczne 220 volt od 10 do 50 świec włącznie, ze świeżo otrzymanych transportów, po cenach niżej konkurencji. Wagi i odważniki stemplowane (Koncesja Urzędu Państwowego Miar i Wag). 3702-6

Zakłady Mechaniczne

„A. ZIELIŃSKIEGO i S-ki“

w Radomiu, ul. Lubelska 61.

WYKONYWUJĄ:

Suszarnie wszelkich systemów, wentylacje, pędnie, narzędzia rolnicze, roboty wodociągowe i pompy oraz wszelkie roboty mechaniczne. 3567-52

A. MAŁECKI

Radom, Lubelska № 31.

Posiada na składzie w wielkim wyborze trumny metalowe i dębowe oraz wieńce metalowe i makartowskie.

Redaktor Wojciech Biega.

Druk „J. K. Trzebiński“ — Radom.

Wydawnictwo Gazety: „Głos Radomski“.

Zelazo, Blachy, Gwoździe, Piłki, Swidry, Gwintownic, Klucze francuskie, Młotki, Gwintowniki, Cęgi, Klucze francuskie, Młotki, Strubokręty, Strugi, Dłuta i t. d.

SKŁADY — Zgodna № 6.

St. BRZozowski i M. J. SZMORLINSKI
RADOM — Plac Trzeciego Maja № 1.

Dom
Techniczno-Handlowy